

Sundbyberg 2024-05-08

Diarienummer: U2023/03616

Vår referens: Agneta Söder
agneta.soder@funktionsratt.se

Mottagare:
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Uppföljning för utveckling – ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola (SOU 2023:95)

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 53 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar drygt 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt – rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Vår utgångspunkt är rätten till en inkluderande utbildning och en fungerande skolgång för alla elever med funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar i enlighet med FN:s funktionsrättskonvention¹ med Allmän kommentar nr 4² och att principerna i Salamancafördraget³ säkerställs inom det svenska skolväsendet.

---

¹ <https://toolkit.funktionsrattskonventionen.se/alla-rattigheter/>

² <https://www.mfd.se/vart-uppdrag/publikationer/fns-konvention-ochallmanna-kommentar/sammanfattande-introduktion-av-allman-kommentar-nr-4-om-ratten-till-inkluderande-utbildning/>

³ <http://www.unesco.se/wp-content/uploads/2013/08/Salamanca-deklarationen1.pdf>

Sammanfattning

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens samtliga förslag och vill betona att förslagen tillsammans bildar en helhet, vilka tillsammans ger ett systematiskt och hållbart system för uppföljning både på politisk nivå och för praktiska insatser inom skolan. Vi vill särskilt betona de åtaganden Sverige har i förhållande till internationella konventioner, men också i relation till det nationella funktionshinder målet och den strategi för systematisk uppföljning som nu är i kraft. I samtliga policydokument beskrivs insamling av data från hela befolkningen som en viktig och central utgångspunkt för generell samhällsutveckling och resursfördelning i strävan mot ett jämlikt och jämställt samhälle.

Trots att grunden till förslagen – bland annat att vi har **synpunkter på att det i Socialstyrelsens patientregister saknas vissa diagnoser**, så är det övergripande syftet att få tillstånd en systematisk insamling det allra viktigaste. Vi har också **synpunkter på hur insamling av särskilt stöd ser ut idag** då skillnaden mellan extra anpassningar och särskilt stöd inte alltid görs. Här kan det alltså finnas ett mörkertal, det vill säga fler som behöver särskilt stöd än de som får det. Vidare ser vi **svårigheter i att samla in data för personer med flerfunktionsnedsättningar**. Slutligen vill vi betona vikten av att **insamlad data och statistik måste vara uppdelad**, det vill säga att ett **intersektionellt perspektiv** säkerställs.

Funktionsrätt Sveriges övergripande synpunkter på utredningens förslag

Det här är en oerhört viktig utredning för Funktionsrätt Sverige och för alla barn och elever med funktionsnedsättning i det svenska skolväsendet. Vi delar utredarens problembild om att skolan i många delar misslyckats med att ge många barn och elever den utbildning de har rätt till. I grunden klarar inte skolan av att ge rätt stöd och anpassningar till många i vår målgrupp vilket får ödesdigra konsekvenser. Utöver att bristande skolgång ger livslånga negativa konsekvenser för individen, innebär det också stora samhällsekonomiska konsekvenser – ett socialt utanförskap kostar runt 15 miljoner för samhället per individ, enligt nationalekonom Ingvar Nilsson. Vi anser att en del av lösningen är att ta fram statistik och data för att åskådliggöra skolsituationen för barn och elever med funktionsnedsättning. Det är omöjligt att fortsätta i gamla invanda

spår, där barn och elever med funktionsnedsättning ständigt osynliggörs i brist på just information om hur deras skolsituation och levnadsvillkor ser ut. Skolan, och samhället i stort, behöver också se de vinster som finns i att satsa på alla. Det kostar mer för både individ och samhälle att låta bli.

Insamling av data om olika gruppers levnadsvillkor är avgörande för hur samhällets resurser, baserat på tydlig och transparent statistiskt stöd, effektivast ska prioriteras och fördelas för att ge bäst resultat över tid. Insamling av data uttrycks också tydligt som viktig och central i de internationella konventioner som Sverige har skrivit under och ratificerat till exempel Funktionsrättskonventionen, Kvinnokonventionen och Barnkonventionen, som ju också implementerats i svensk lag.

Sveriges ansvar och åtaganden enligt internationella konventioner

Funktionsrättskonventionen

Hur Sverige efterlever Funktionsrättskonventionen granskades av FN:s övervakningskommitté i mars 2024. I de efterföljande rekommendationer kommittén gett Sverige betonas följande:

Art 31 (särskilda skyldigheter för staten) Insamling av statistik och information

Kommittén erinrar Sverige att säkerställa nationellt konsekventa åtgärder för insamling, genomförande av offentlig rapportering av uppdelade uppgifter om situationen för personer med funktionsnedsättning, särskilt de som utsätts för diskriminering på flera grunder, bland annat barn och flickor med funktionsnedsättning.⁴

Art 7 Barn med funktionsnedsättning

Kommittén uppmanar Sverige att se till att systemen för datainsamling och konsekvensbedömningar av lagstiftning och

---

4

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2FC%2FSWE%2F2-3&Lang=en punkt 68

politik innehåller indikatorer och uppdelade uppgifter om flickor med funktionsnedsättning.⁵

Barnkonventionen

I FN:s övervakningskommitté rörande Funktionsrättskonventionen hänvisar man också till Barnrättskommitténs rekommendationer till Sverige 2023:

Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att stärka sitt system för datainsamling när det gäller både kvalitativa och kvantitativa indikatorer som omfattar alla områden av konventionen, och ser till att det finns uppdelad data bland annat gällande funktionsnedsättning.⁶

Kvinnokonventionen

Även kvinnorrättskommitténs, efter granskningen av Sverige 2021, tar i sina rekommendationer upp frågan om statistik (under Rätten till utbildning, punkt 32). Kommittén upprepar sina rekommendationer till Sverige, att stärka sina åtgärder för att förbättra inkluderingen av flickor med funktionsnedsättning i det allmänna utbildningssystemet, och att Sverige i sin nästa periodiska rapport inkluderar information och statistik, uppdelad efter kön och typ av funktionsnedsättning, om elevnärvaro, andelen elever som hoppar av skolan och tillgången till yrkes- och universitetsutbildning för flickor med funktionsnedsättning.⁷

5

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2FC%2FSWE%2F2-3&Lang=en punkt 16 b

6

https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/barnets-rattigheter/crc_c_swe_co_6-7_51663_svensk-version-final.pdf punkt 10 a

7

<https://www.regeringen.se/contentassets/b23ca4afdc284fde839f8921d6217659/sammanfattande-slutsatser-om-sveriges-tionde-periodiska-rapport-sv.pdf>

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken under 2021-2031⁸

I strategin lyfts utöver jämlikhetsperspektivet även barn- och jämställdhetsperspektivet. Centralt är också vikten av uppföljning av funktionshinderpolitiken och det sker inte utan att man samlar in data och statistik. Vidare hänvisas till artikel 31 i Funktionsrättskonventionen och att staten åtar sig att samla ändamålsenligt information, däribland statistik, som gör det möjligt att utforma och genomföra riktlinjer som ger verkan åt konventionen. Det sista leder oss in till nästa fråga vi vill belysa: vikten av uppdelade uppgifter i datainsamlingen.

Ett intersektionellt perspektiv behövs

För att den statistik som samlas in ska kunna användas och analyseras behöver statistiken vara uppdelad, vilket också rekommenderas i de internationella konventionerna. Om statistik enbart samlas in utifrån funktionsnedsättning, går det inte att se utgångspunkten för barn och elever med olika funktionsnedsättningar, vilket omöjliggör en analys och incitament till relevant forskning. Analys och forskning kommer att behövas för att ta fram relevanta och uppföljningsbara metoder och arbetssätt för barn och elever med olika funktionsnedsättning i syfte att skapa bättre förutsättningar för deras skolgång: ett barn med hörselnedsättning har inte samma behov av samma stöd som ett barn med adhd till exempel.

Det vi däremot vet utifrån rapporter och information på andra samhällsområden är att flickor och kvinnor med funktionsnedsättning många gånger har en ännu sämre situation än pojkar och män med funktionsnedsättning. Men även på skolans område har vi anledning att tro att också flickor är både dubbelt och trippelt diskriminerade. Av det skälet är det avgörande att den aspekten alltid finns med i forskningsuppföljningen.

I FUB:s skolenkät visar det sig att flickor med intellektuell funktionsnedsättning både på grund- och gymnasienivå har sämre möjligheter att gå framåt i sitt lärande och att utveckla självständighet än vad pojkar har. Vidare är föräldrar till pojkar mer

---

⁸ <https://www.fub.se/wp-content/uploads/2023/06/att-fa-vara-sig-sjalv-och-del-av-ett-sammanhang-rapport-skolenkat-fub-2023-webb.pdf>

positiva än föräldrar till flickor i såväl anpassad grundskola som anpassad gymnasieskolan.⁹

I de skolenkäter Autism Sverige genomfört 2018-2022 framgår det att flickor i lägre grad får anpassningar och stöd än vad pojkar får. Likaså kartläggs stödet i lägre grad och färre åtgärdsprogram tas fram för flickor än för pojkar. Det bidrar till att flickor med autism har högre frånvaro i skolan än pojkar med autism, särskilt när det gäller längre frånvaro.¹⁰

Vid närläsning av Specialpedagogiska skolmyndighetens årsredovisning kan man även se att skolor tenderar att söka stödinsatser hos SPSM i högre grad för pojkar än för flickor. Under 2022 avsåg frågor till Fråga en rådgivare specifikt rörande pojkar 25 procent, medan andelen flickor låg på 14 procent. Och mönstret ser likadant ut tidigare år.¹¹ Även i Skolverkets PM Särskilt stöd i grundskolan – läsåret 2021/22 framgår det att pojkar i högre grad än flickor får tillgång till särskilt stöd genom åtgärdsprogram. Åtgärdsprogram var vanligare bland pojkar än bland flickor, 7,3 procent respektive 4,2 procent.¹²

Funktionsrätt Sveriges synpunkter på utredningens förslag

10 Utredningens förslag

10.1 Instruktionerna för Statens skolverk och Statens skolinspektion ändras

Utredningens förslag: Förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk ändras så att det framgår att myndigheten inom ramen för sin verksamhet systematiskt ska samla in uppgifter för att motverka de konsekvenser barns och elevers funktionsnedsättningar medför genom att regelbundet bidra med kunskapsunderlag. Förordningen (2011:556) med instruktion för Statens skolinspektion ändras så att det framgår att myndigheten inom ramen för sin

---

⁹ <https://www.fub.se/wp-content/uploads/2023/06/att-fa-vara-sig-sjalv-och-del-av-ett-sammanhang-rapport-skolenkat-fub-2023-webb.pdf>

¹⁰ <https://www.autism.se/om-oss/vad-vi-gor/enkater/skolenkater/>

¹¹ <https://webbutiken.spsm.se/arsredovisning-2022/>

¹²

<https://www.skolverket.se/download/18.3e89579d17f69780fbc13cc/1649334062949/pdf9621.pdf>

verksamhet systematiskt ska samla in uppgifter för att motverka de konsekvenser barns och elevers funktionsnedsättningar medför genom att regelbundet bidra med kunskapsunderlag.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag

10.2 Förstärkt uppföljning av kunskapsresultat och stödåtgärder

Utredningens förslag: Regeringen ska i regleringsbrevet ge Statens Skolverk (Skolverket) i uppdrag att årligen med stöd av Statistiska Centralbyrån (SCB) samköra de individbaserade uppgifter Skolverket, genom SCB, tar in enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:142) om uppgiftsinsamling från huvudmännen inom skolväsendet m.m. gällande kunskapsresultat och olika former av stödåtgärder för elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning med uppgifter från Socialstyrelsens patientregister. Syftet är att systematiskt och över tid för att motverka konsekvenser av funktionsnedsättningar hos elever i skolan, följa kunskapsresultat och förekomst av särskilda stödåtgärder för elever med i patientregistret rapporterad funktionsnedsättning. Resultaten ska i första hand redovisas i de grupper av olika typer av funktionsnedsättning som anges i 10.4. Skolverket ska samverka med Socialstyrelsen för att närmare bestämma vilka variabler i patientregistret som är relevanta för i förhållandet till syftet med samkörningen. Enbart dessa uppgifter ska för samkörningen lämnas över av Socialstyrelsen till SCB.

Skolverket ska ta ställning till om uppgifterna från skolväsendets huvudmän ska ingå i den officiella statistiken eller utgöra annan statistik. Förordningen (2001:100) om den officiella statistiken ändras så det för framställning av statistik över Skolväsende och barnomsorg för personuppgifter enligt 8 § samma förordning och som avser hälsa för elever även kan göras för elever i, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola. Det ger Skolverket och SCB möjligheter att behandla känsliga personuppgifter om elever i de skolformer som läggs till i förordningen. Skolverket och SCB får fördela ansvaret för personuppgiftsansvaret i enlighet med sådan överenskommelse som redan görs när SCB tar fram statistik på uppdrag av Skolverket.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag. Vi menar dock att man över tid behöver förfina viss statistik och visst underlag.

Det gäller dels underlag för insamling av förekomsten av särskilda stödåtgärder. Idag sker insamling av antal elever som har ett åtgärdsprogram och därmed uppbär särskilt stöd enligt skollagen. Sedan lagändringen med införandet av extra anpassningar har antalet åtgärdsprogram minskat, men inget tyder dock på att det innebär att fler nu får det stöd eller de anpassningar de behöver i skolan utan snarare att gränsen för särskilt stöd har förskjutits. Till exempel ligger andelen elever som inte når behörighet till gymnasiet stadigt runt 15 procent. Regelbundet rapporteras också, bland annat

från lärarhåll, att man ger extra anpassningar också i många fall då eleven borde utredas för särskilt stöd. Enligt Skollagen ska ju extra anpassningar även de dokumenteras, men detta sker i varierande grad och någon insamling på nationell nivå sker inte idag. Även regeringen har uppmärksammat problemet, och har nu tillsatt en utredning som bland annat ska se över regleringen av stödinsatser.¹³

Vi ser även behov av att se över och kontinuerligt säkerställa uppföljning av Socialstyrelsens patientregister, där idag vissa diagnoser saknas, vilket medför att insamlingen blir begränsad med resultat att kommande insatser inte skulle komma att nå alla. Det är förstås avgörande att detta register är komplett för att framöver ta fram så bra relevant data som möjligt om skolsituationen för alla barn och elever med funktionsnedsättning.

En svårighet vid insamling av data när det gäller just personer med funktionsnedsättning är att många har mer än en funktionsnedsättning, vilket är svårt att hantera i ett statistiksammanhang. Det visar till exempel den statistik som Folkbildningsrådet samlar in rörande deltagare med funktionsnedsättning på folkhögskolornas kurser. De menar att det finns behov av att utreda möjligheten för folkhögskolorna att rapportera fler än en funktionsnedsättning per individ, eftersom de har identifierat att det är vanligt med flerfunktionsnedsättning.¹⁴

10.3 Utveckling av reguljära enkätundersökningar

10.3.1 Utveckling av Skolverkets undersökningar om elevers och vårdnadshavares erfarenheter av och attityder till förskola och skola

Utredningens förslag: Regeringen ska i regleringsbrevet ge Statens skolverk (Skolverket) i uppdrag att vart tredje år inhämta information om barn och elever med funktionsnedsättningar och vårdnadshavares erfarenheter och attityder till situationen i förskola och skola. Information från elever ska inhämtas i årskurs 4–9 i grundskola, anpassad grundskola, specialskola, sameskola, samt i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Information från vårdnadshavare för barn ska inhämtas i förskola, förskoleklass, fritidshem och årskurs 1–3 i grundskola, anpassad grundskola, specialskola och sameskola. För inhämtningen av informationen från elever ska undersökningen Attityder till skolan utvecklas. För inhämtningen av information från vårdnadshavare för barn ska Föräldraundersökningen eller motsvarande utvecklas. Undersökningarna ska

---

¹³ [En förbättrad elevhälsa, Dir 2024:30](#)

¹⁴ Förstärkningsbidrag för folkhögskolor – Utredning om förstärkningsbidragets användning under 2022, www.folkbildningsradet.se

kunna användas för att belysa erfarenheter och attityder för barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet. I detta ska det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 användas. Specialpedagogiska skolmyndigheten bör bistå Skolverket vid revidering och anpassning av undersökningen för att säkerställa att barn- och funktionsrättsperspektivet synliggörs. För att möjliggöra för Skolverket att behandla de känsliga personuppgifter som myndigheterna tar in i samband med den systematiska och återkommande informationsinhämtningen om barn och elever med funktionsnedsättnings erfarenheter och bedömningar av skolsituationen ändras i bilagan till förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag.

10.3.2 Utveckling av Skolinspektionens undersökningar om elevers och vårdnadshavares erfarenheter och upplevelser av skolan

Utredningens förslag: Regeringen ska i regleringsbrevet ge Statens skolinspektion (Skolinspektionen) i uppdrag att på ett systematiskt och återkommande sätt inhämta information om elever med funktionsnedsättning och vårdnadshavares erfarenheter och bedömningar av situationen i skolan. Information från elever ska inhämtas i grundskola, anpassad grundskola, specialskola, sameskola samt gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Information från vårdnadshavare ska inhämtas i förskoleklass, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, specialskola och sameskola. För detta syfte ska undersökningen Skolenkäten utvecklas, så att den kan användas för att belysa elever med funktionsnedsättning och vårdnadshavares erfarenheter och bedömningar av situationen i skolan. I detta ska det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i 10.4 användas. Specialpedagogiska skolmyndigheten ska bistå Skolinspektionen vid revidering och anpassning av enkäten för att säkerställa att barn- och funktionsrättsperspektivet synliggörs. Förordningen (2011:556) med instruktion för Statens skolinspektion ändras så att det framgår att Skolinspektionen systematiskt och återkommande ska inhämta information om barn och elever med funktionsnedsättnings erfarenheter och bedömningar av skolsituationen. I skollagen (2010:800) införs en nu bestämmelse som gör det möjligt för Skolinspektionen att samla in uppgifter om hälsotillstånd i sin verksamhet för att enligt 2 kap. 3 § andra stycket samma lag motverka konsekvenser av funktionsnedsättning hos barn och elever (26 kap. 20 a §). I offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) införs en ny bestämmelse för sekretess hos Skolinspektionen för personuppgifter om hälsa som myndigheten med anledning av detta förslag (23 kap. 7 c §).

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag.

10.3.3 Utveckling av undersökningar om barns och elevers levnadsförhållanden (Barn-ULF)

Utredningens förslag: Regeringen ska ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att år 2026 och därefter vart tredje år genomföra undersökningen om barns levnadsförhållanden (Barn-ULF). I detta ska det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 användas.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag. Vi menar att det är särskilt angeläget i Barn-ULF att statistiken är uppdelad särskilt avseende olika funktionsnedsättningar, enligt föreslagna standardiserade självskattningsmått, och kön.

10.3.4 Utveckling av kompletterande undersökningar

Undersökningar om elevers hälsa, delaktighet och studieintresse

Utredningens bedömning: Folkhälsomyndigheten bör införa det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 i sin undersökning Skolbarns hälsovanor. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor bör införa det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 i sin undersökning Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP). Statistiska centralbyrån bör införa det standardiserade självskattningsmått som beskrivs i avsnitt 10.4 i sin undersökning Gymnasieungdomars studieintresse.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag. När det gäller undersökningen Skolbarns hälsovanor har Folkhälsomyndigheten tidigare sagt att man inte kan göra några förändringar i innehållet med hänvisning till att undersökningen ingår i ett internationellt sammanhang (Health Behaviour in School-aged Children). Det kan rimligen inte vara en ursäkt för att insamling av information om barn med funktionsnedsättning inte sker. Som statlig myndighet behöver Folkhälsomyndigheten förhålla sig till Sveriges internationella åtaganden samt till den nationella strategin för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031¹⁵. Både konventioner och strategin betonar vikten av insamling av data rörande personer med funktionsnedsättning. (Se även inledningsvis under Funktionsrätt Sveriges övergripande synpunkter på utredningens förslag.)

Även MUCF är en central myndighet för oss då de ansvarar för gruppen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Vi vet att det också i den gruppen finns en stor andel barn och unga med funktionsnedsättning varför också uppdelad statistik, som vi redogjort för tidigare, är viktig.

15

<https://www.regeringen.se/informationmaterial/2021/09/informationmaterial-strategi-for-systematisk-uppfoljning-av-funktionshinderspolitiken-under-20212031/>

10.4 Ett standardiserat mått för att identifiera barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet

Utredningens förslag: Regeringen ska ge Specialpedagogiska skolmyndigheten i uppdrag att senast den 30 juni 2025 slutföra arbetet med att ta fram ett förslag till standardiserat självskattningsmått gällande funktionsnedsättning. Måttet ska användas i undersökningar om villkor för barn och elever med funktionsnedsättningar för att motverka dess konsekvenser. Arbetet ska ske i samverkan med Statistiska centralbyrån och i samråd med de myndigheter som ska använda detta mått i sina undersökningar (se förslagen i avsnitt 10.3).

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag, och vi ser detta som ett av de mest angelägna förslagen i utredningen och är en förutsättning för att insamlad data ska kunna analyseras och befriskas.

10.5 Longitudinella forskningsstudier, forskningsöversikter och kunskapsöversikter

10.5.1 Stöd för genomförandet av longitudinella studier och särskilt riktade fördjupningsstudier

Utredningens förslag: Regeringen ska anslå 240 miljoner kronor under en tioårsperiod till Forte för utlysningar av forskningsanslag riktade mot området barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet. De medel som föreslås administreras av Forte ska fördelas inom ramen för två omgångar ansökningar. Av anslaget bör 180 miljoner kronor avsättas för sammanlagt fyra longitudinella studier och 60 miljoner kronor för sammanlagt tio projekt.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag.

10.5.2 Kunskapsöversikter över skolsituationen för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola

Utredningens förslag: Regeringen ska anslå 10 miljoner till Skolforskningsinstitutet och ge institutet i uppdrag att göra regelbundna och återkommande kunskapsöversikter över olika aspekter av skolsituationen för barn och elever med funktionsnedsättning för att motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Vid genomförandet av uppdrag ska Skolforskningsinstitutet samråda med Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens skolverk

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag.

10.5.3 Annan kunskapssammanställning om barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet

Utredningens bedömning: Statens skolinspektion bör genomföra regelbundna tematiska kvalitetsgranskningar av situationen för barn och elever med

funktionsnedsättning i skolväsendet för att motverka konsekvenser av funktionsnedsättning. Specialpedagogiska skolmyndigheten bör på ett systematiskt sätt ta fram kunskap och information om de stödbehov i skolsituationen för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning i skolväsendet som myndigheten kommer i kontakt med.

Funktionsrätt Sverige delar utredningens bedömning.

10.6 Sammanhållande ansvar och samverkan för den samlade analysen

Utredningens förslag: Regeringen ska ge Statens skolverk (Skolverket) i uppdrag att vara ansvarig för och sammanhållande myndighet för uppföljningen och den samlade analysen och redovisningen av villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet för att motverka konsekvenser av funktionsnedsättningar. Vid genomförandet av uppdrag ska Skolverket samråda med Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens skolinspektion.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag.

10.6.1 Barn- och ungdomsråd

Utredningens förslag: Statens skolverk (Skolverket) ska inrätta ett barn- och ungdomsråd som ska vara delaktigt i uppföljningen och den samlade analysen av villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i skolväsendet. Rådet ska bestå av barn och elever med funktionsnedsättning som representerar funktionshindersorganisationerna. Vid genomförandet av uppdrag ska Skolverket samråda med Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag. Förslaget rimmar väl med en av de grundläggande principerna i Funktionsrättskonventionen nämligen aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem. Det innebär kortfattat att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga och kunna uttrycka sina åsikter inför beslut som berör deras liv, i det här fallet skolsituationen. Detta tydliggörs i konventionen artikel 4.3 och 33.3 och mer utförligt i Allmänna kommentar 7.¹⁶

Med vänlig hälsning

Funktionsrätt Sverige

Nicklas Mårtensson
Ordförande

---

¹⁶ <https://www.mfd.se/material/publikationer/fns-konvention-och-allmanna-kommentar/allman-kommentar-nr-7/>